

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

16.09.2021

06-08-182 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Менеджмент		Management
Шифр за ОП	ЗП11	Code in Educational Program
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: bachelor's (first)
Галузь знань Публічне управління та адміністрування	28	Field of knowledge Public Management and Administration
Спеціальність Публічне управління та адміністрування	281	Field of knowledge: Public Management and Administration
Освітня програма: Публічне управління та адміністрування		Educational Program: Public Management and Administration

Силабус навчальної дисципліни *Менеджмент* для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою *Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування*. Рівне. НУВГП. 2021. 10 стор.

ОПП на сайті університету: <https://afly.co/7w56>

Розробник силабусу: *Окорський В.П., к.т.н., доцент кафедри менеджменту*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 6 від 06 «вересня» 2021 року

Завідувач кафедри: *Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор*

Гарант (Керівник) ОП: *Антонова С.Є., к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ
Протокол № від “” 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

СЗ №-4671 (номер документа в ЕДО)

© Окорський В.П., 2021
© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>Публічне управління та адміністрування</i>
Спеціальність	<i>281 Публічне управління та адміністрування</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 - денна/3 - заочна 4 – денна/ 5 - заочна</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22 годин денна /6 годин заочна</i>
Практичні заняття:	<i>20 годин денна /6 годин заочна</i>
Самостійна робота:	<i>78 годин денна /108 годин заочна</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна, заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>залік</i>
Мова викладання	<i>українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
Лектор	
	<i>Окорський Віталій Петрович, к.т.н., доцент кафедри менеджменту</i>
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/
ORCID	https://orcid.org/0000-0001-8106-8936
Як комунікувати	<i>v.p.okorskiy@nuwm.edu.ua</i> Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE тел. 067-67-57-856
ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі	
<p><u>Актуальність</u> навчальної дисципліни полягає у набутті навиків з розробки й прийняття управлінських рішень, уміння робити посильний внесок в гармонізацію людських відносин, налагоджування ефективних комунікацій у процесі управління, із структурування завдань відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, розподілення завдань з урахуванням ділових та особистісних рис виконавців, вміло здійснювати делегування повноважень та визначення ефективності управління організацією.</p> <p><u>Метою</u> викладання дисципліни є: засвоєння сутності, структури, сукупності проблем, пов'язаних з реалізацією функцій менеджменту, а також формування у майбутніх фахівців сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту.</p>	

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1747>

Компетентності

ЗК 6. Здатність працювати в команді.

ЗК 7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК17. Здатність застосовувати проектно-орієнтований підхід до управління, управління ризиками, гнучкість у прийнятті рішень.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

ПРН19. Знати особливості реалізації управлінських функцій, використовувати системні знання про механізми, методи та інструменти публічного управління в різних сферах.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Теми лекційних занять:

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади та методологічні основи менеджменту

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.

Опис теми: Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Сутність категорій „управління” та „менеджмент”. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань і мистецтво управління. Менеджмент як процес прийняття управлінських рішень. Закони і закономірності менеджменту. Методологічні основи дослідження та практичної реалізації менеджменту. Нова парадигма менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні.

Тема 2. Методологічні засади теорії організації як об’єкту менеджменту.

Опис теми: Сутність поняття «організація». Закони та етапи розвитку організації. Соціальна організація та її загальні риси. Основні види соціальних організацій: формальна й неформальна організації. Внутрішнє середовище організації. Взаємозв'язок внутрішніх факторів. Зовнішнє середовище організації (фактори мікро- та макрооточення). Методи дослідження зовнішнього середовища. Взаємозв'язок факторів зовнішнього та внутрішнього середовища організації. Концептуальні підходи до формування організаційної культури. Характеристики організаційної культури. Сучасна українська організаційна культура: джерела та основний зміст.

Тема 3. Сутність принципів, методів і функцій формування системи менеджменту.

Опис теми: Сутність, природа та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Поняття функцій менеджменту. Функції менеджменту як види управлінської діяльності. Особливості формування функцій менеджменту. Класифікація і характеристика функцій менеджменту. Загальні (основні), конкретні (спеціальні) функції менеджменту. Динамічний взаємозв'язок конкретних і загальних функцій. Механізм реалізації конкретних функцій

менеджменту на засадах використання загальних. Сутність та класифікація методів менеджменту. Характеристика економічних методів впливу. Адміністративно – розпорядчі методи менеджменту. Характеристика соціально – психологічних методів менеджменту. Механізм взаємодії методів, принципів та функцій менеджменту.

Тема 4. Планування як загальна функція менеджменту.

Опис теми: Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їхній взаємозв'язок. Основні елементи системи планування. Формування місії та цілей організації. Управлінське обстеження сильних і слабких сторін організації. Вивчення стратегічних альтернатив. Етапи процесу планування. Бізнес-планування. Планування реалізації стратегії. Вибір стратегічних альтернатив. Оцінка стратегічного плану. Класифікація цілей організації. Місія та процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Тема 5. Організування як загальна функція менеджменту.

Опис теми: Сутність функції організування та її місце в системі управління. Поняття та складові організаційної діяльності. Повноваження, обов'язки, відповідальність. Процес делегування повноважень і відповідальності. Типи повноважень: лінійні, функціональні. Вертикальна та горизонтальна структуризація управління. Горизонтальна координація: взаємні комунікації, тимчасові робочі групи, комісії. Департаменталізація. Взаємодія структур організації. Проектування організаційних структур управління.

Тема 6. Мотивування як загальна функція менеджменту.

Опис теми: Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічні та фізіологічні особливості працівника. Поняття мотивування. Принципи врахування інтересів у мотивації. Взаємозв'язок потреб, спонукань, цілей і винагород працівника у процесі мотивування. Теорії і моделі процесів мотивування: змістовний і процесний підходи. Зіставлення теорій мотивування. Засоби мотиваційного впливу. Стимулювання праці: цілі, принципи, види, форми.

Тема 7. Контролювання як загальна функція менеджменту.

Опис теми: Поняття контролювання та його місце в системі управління. Принципи і цілі функції контролювання. Етапи процесу контролювання: формування стандартів вимірювання, порівняння фактичного виконання зі стандартами, оцінка та регулювання. Модель процесу контролювання. Процес контролювання. Зворотній зв'язок при контролюванні. Види управлінського контролювання.

Змістовий модуль 2. Групи в організації та керівництво у менеджменті

Тема 8. Комунікації та інформаційні системи в менеджменті.

Опис теми: Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, що висуваються до інформації. Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди „внутрішніх” та „зовнішніх” комунікацій. Перешкоди в комунікаціях. Зворотній зв'язок в процесі комунікації. Удосконалення організаційних та між особових комунікацій. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Моделі комунікаційного процесу. Організація комунікаційного процесу. Комунікаційні переваги. Роль і значення інформаційних систем для організації процесу менеджменту.

Тема 9. Адміністрування управлінських рішень.

Опис теми: Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій, методів, управлінських рішень та інших категорій менеджменту. Управлінські процедури та особливості процесу управління. Управлінське рішення як результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень. Взаємозалежність рішень. Підходи до прийняття рішень. Різновиди технологій прийняття управлінських рішень. Якість управлінських рішень. Класифікація методів обґрунтування та прийняття управлінських

рішень.

Тема 10. Керівництво та лідерство.

Опис теми: Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушування. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера. Нова парадигма менеджменту в XXI столітті.

Тема 11. Організаційні зміни та ефективність менеджменту.

Опис теми: Природа організаційних змін та управління ними. Особливості створення організаційних форм при переході до ринкових умов в Україні. Система подолання опору організаційним змінам. Комплексний підхід до удосконалення управління організаціями. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації. Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність і різновиди відповідальності та етики в менеджменті.

Тематика практичних занять:

Практичне заняття 1. Сутність, роль та методологічні основи менеджменту.

Менеджмент в організаціях спрямованих на успіх. Ситуаційні завдання з виявлення причин успіху та невдач компаній, підприємств, організацій. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач. Психологічні тести.

Практичне заняття 2. Методологічні засади теорії організації як об'єкту менеджменту.

Ділова гра «Особливості організації на різних етапах життєвого циклу». Оцінка ефективності організаційних форм управління. Аналітична вправа «Стан організаційної культури ВНЗ». Вирішення практичних завдань з використання культурних і соціально-психологічних можливостей організації.. Ситуаційні вправи. Психологічні тести.

Практичне заняття 3. Сутність принципів, методів і функцій формування системи менеджменту.

Вивчення суті, змісту та призначення методів менеджменту. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач. Виробничі ситуації. Розрахункові задачі. Психологічні тести.

Практичне заняття 4. Планування як загальна функція менеджменту.

Оцінка сильних та слабких сторін підприємства, визначення цілей його підрозділів, обґрунтування стратегії. Розробка концепції управління за цілями. Оцінка процесу реалізації стратегії та SWOT-аналіз організації. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач. Психологічні тести.

Практичне заняття 5. Організування як загальна функція менеджменту.

Вивчення та аналіз організаційних структур управління. Аналіз організаційної структури управління за допомогою органіграм. Оптимізація виробничо-управлінської структури підприємства. Оцінка рівня використання переваг централізації і децентралізації. Ділова гра „Аналіз організаційної структури підприємства”. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач.

Практичне заняття 6. Мотивування як загальна функція менеджменту.

Вивчення та аналіз теорії і моделей процесів мотивування. Оцінка рівня дотримання принципів взаємовідносин керівників і персоналу. Ділова гра „Розробка системи мотивування адміністративно-управлінського персоналу в АТ „Євросвітло”. Мотивування до генерування та реалізації нових ідей. Вирішення ситуаційних вправ. Психологічні тести.

Практичне заняття 7. Контролювання як загальна функція менеджменту.

Вивчення принципів і цілей функції контролювання стосовно конкретних виробничих умов. Оцінка рівня дотримання вимог контролю. Ділова гра „Удосконалення системи контролю на підприємстві”. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач.

Практичне заняття 8. Комунікації та інформаційні системи в менеджменті.

Розробка схеми процесу комунікацій всередині організації. Зворотній зв'язок у процесі комунікацій. Аналіз засобів комунікаційного процесу, визначення їх переваг та недоліків. Аналітична задача „Інь-Янь”. Вирішення ситуаційно-аналітичних задач. Психологічні тести.

Практичне заняття 9. Адміністрування управлінських рішень.

Оцінка результатів пошуку управлінських рішень. Ділова гра „Розроблення управлінських рішень методом колективного генерування ідей”. Розробка рекомендацій з формування креативних рішень. Вирішення практичних завдань. Ситуаційні вправи. Психологічні тести.

Практичне заняття 10. Керівництво, лідерство та ефективність менеджменту.

Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Вирішення практичних завдань з інноваційного лідерства. Ситуаційно-розрахункова задача «Ефективність управління маркетингом». Вирішення ситуаційних завдань, кейсів з визначення креативних ролей в професійній діяльності менеджера. Психологічні тести.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Навички адаптації рішень до бізнесової ситуації, здатність до навчання, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування та висловлювання власної думки, оцінювання ризиків та прийняття управлінських рішень з врахування фактору невизначеності, креативність. та інші.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати; технології викладання: тренінги, рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Порядок та критерії оцінювання

Для формування системи знань та навичок студентам необхідно у визначені викладачем строки засвоїти теоретичний матеріал, виконати практичні завдання, пройти перевірку знань у вигляді модульних контролів, приймати участь в обговореннях та розв'язанні кейс-завдань в розрізі методології курсу менеджменту.

Для кожного завдання встановлюються свої критерії оцінювання. При виставленні оцінки викладач враховує: якість проведеної роботи, повноту висвітлення матеріалу (70% балів за завдання); вчасність здачі практичної роботи (30% балів).

Якщо студент якісно та вчасно виконає та здасть викладачу практичні завдання він отримає 60 балів, що становить поточну (практичну) складову його оцінки;

за модульні контролі - 40 балів. Підсумкова оцінка з дисципліни - 100 балів.

Студенти можуть отримати додаткові бали за: написання статей, підготовка доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Дисципліна складається з 2 змістових модулів, за якими у тестовій формі на платформі <https://exam.nuwm.edu.ua/> проводиться модульний контроль.

На сторінці ННЦНО (<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>) можна ознайомитися з процедурою поточних і семестрового контролів. На цій сторінці є можливість ознайомитися і з іншими документами щодо організації процесу оцінювання знань студентів та з порядком апеляційної процедури.

Посідання навчання та досліджень

Навички адаптації рішень до бізнесової ситуації, здатність до навчання, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування та висловлювання власної думки, оцінювання ризиків та прийняття управлінських рішень з врахуванням фактору невизначеності, креативність. та інші.

Студенти можуть бути залучені (за їх згодою) до участі у підготовці грантових заявок на участь у міжнародних конкурсах та участі в інших громадських ініціативах, що стосуються особистого та організаційного розвитку.

Інформаційні ресурси

1. Бєсєдін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: Оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант) : підручник. - К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
2. Друкер П. Ф. Виклики для менеджменту ХХІ століття / Пер. з англ. Т. Літенської. - К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2020. - 240 с.
3. Кожушко Л. Ф., Кузнецова Т. О., Судук О.Ю. Основи менеджменту і маркетингу : навч. посібник. – Рівне : НУВГП, 2016. – 291 с.
4. Менеджмент : навч. посібник / за ред.. І.О. Александров, О.В. Полов'ян, К.І. Ткач. – Одеса : Астропринт, 2015. – 392 с.
5. Менеджмент : навч. посібник / за ред. С.І. Михайлова. - К.: «Центр навчальної літератури», 2017. – 536 с.
6. Мескон М. и др. Основы менеджмента: Пер. с англ./ М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М : Вильямс, 2012. - 672 с.
7. Окорський В.П., Валюх А.М. Креативний менеджмент : підручник. – Рівне : НУВГП, 2017. – 344 с.
8. Окорський В.П. Збірник тестових завдань з дисципліни «Менеджмент» : практикум: навч. посібник / за ред. В.П.Окорського.– Рівне : НУВГП, 2017. – 175 с.
9. Окорський В.П. Методичні рекомендації для самостійного вивчення навчальної дисципліни «МЕНЕДЖМЕНТ» здобувачами вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 073 «Менеджмент» денної та заочної форм навчання / Окорський В.П.. – Рівне : НУВГП, 2019 – 23 с.
10. Окорський В.П. Основи менеджменту: практикум: навч. посібник / за ред. В.П. Окорського. – Рівне : НУВГП, 2010. – 443с.
11. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75) / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: edu.ua/naukova-biblioteka.
12. https://www.youtube.com/watch?v=KM1b-y50l6k&ab_channel=FCIT.
13. https://www.youtube.com/watch?v=a_R5V_xI0kg&ab_channel=%D0%95%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D0%91%D1%83%D0%BB%D1%8B%D0%B3%D0%B0.
14. <https://osvita.diiia.gov.ua/>.
15. http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно:

<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua//>.

Неформальна та інформальна освіта

Відповідно до Положення про неформальну та інформальну освіту: https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dropfiles&format=&task=frontfile.download&catid=420&id=412&Itemid=100000000000 студенти мають право на перезарахування результатів навчання, які вони набули у неформальній та інформальній освіті. Вони мають можливість самостійно опановувати матеріал на платформах Coursera, Prometheus, edEra, edEx, FutureLearn та ін. і після цього перезарахувати ці результати в рамках навчальної дисципліни *Менеджмент*. При цьому важливим є зв'язок обраного студентом онлайн-курсу із компетентностями та програмними результатами даної дисципліни/освітньої програми, які будуть перевірені при підсумковому контролі.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу можуть, за згодою, долучатися представники топ - менеджменту бізнесових структур і організацій, керівники і службовці сфери державного управління та місцевого самоврядування, відомі вчені та викладачі вітчизняних і закордонних ЗВО з якими кафедра менеджменту має угоди про співпрацю.

Правила академічної доброчесності

Усі здобувачі виконані навчальні завдання самостійно перевіряють на виявлення текстових запозичень через університетську платформу MOODLE <http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Unplag>.

В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін. На сторінці *Якість освіти* сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj> наведено всі документи, що стосуються академічної доброчесності (Кодекс честі студента, порядок здачі курсових робіт про плагіат, документи Нацагентства, які мають відношення до доброчесності тощо).

Вимоги до відвідування

Студент зобов'язаний бути присутнім в онлайн або офлайн-режимі на усіх заняттях, які передбачають роботу у мікрогрупах (обговорення кейс-завдань, генерування ідей), а інші практичні завдання він може виконувати самостійно і здавати їх викладачеві відповідно до встановлених дедлайнів. Якщо студент з поважної причини був відсутнім на практичному занятті, де передбачалася робота в мікрогрупах, то йому викладач дає можливість виконати альтернативне завдання. Студент має право на оформлення індивідуального графіку навчання. З положенням можна ознайомитися на сайті: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>.

При виконанні практичних завдань студенти можуть користуватися смартфонами, планшетами та ноутбуками.

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал за вищенаведеним посиланням на розміщення навчальної

дисципліни на платформі MOODLE.
Оновлення
За ініціативою викладача зміст даного курсу може регулярно оновлюватися, враховуючи зміни у законодавстві України, в інформаційному середовищі України, у сфері теорії й практики менеджменту, а також за відгуками здобувачів вищої освіти у встановленому порядку відповідно до нормативної бази НУВГП.
Академічна мобільність. Інтернаціоналізація
В НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність: Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/ Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/ . Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8 . Іноземні сайти: Public Administration Library: https://cpl.org/locations/public-administration-library/ Public administration (Open Library): https://openlibrary.org/subjects/public_administration SCOPE OF PUBLIC ADMINISTRATION: https://www.yournoteslibrary.com/2020/07/scope-of-public-administration.html

Лектор:

Окорський В.П., к.т.н., доцент кафедри менеджменту